Die Verhouding tussen Jesus en Judas.

Selfstudie

ABSTRAK

Hierdie studie ondersoek die komplekse en tragiese verhouding tussen Jesus van Nasaret en sy dissipel, Judas Iskariot, vanaf die oomblik van sy soewereine keuse tot die finale daad van verraad en die gevolglike oordeel. Die ontleding begin by Jesus se Goddelike voorkennis van die verraaier (*Keuse en Kennis*), en beweeg dan na die sentrale kontras tussen Judas se uiterlike, gedeelde lewe met Jesus en sy innerlike, geslote hart vol gierigheid (*Teenwoordigheid vs. Gemeenskap*). Die studie ontleed die genadige waarskuwings en die klimaks van die verraad, insluitend die simboliese daad van die soen en die tweeledige motivering van gierigheid en Sataniese invloed. Ten slotte word Judas se reaksie van berou sonder bekering gekontrasteer met die vervulling van God se soewereine plan, wat bewys dat menslike sonde God se verlossingswerk nie kan verhinder nie, maar wel kan kataliseer.

Ockert Jansen van Nieuwenhuizen

2025

Die Verhouding tussen Jesus en Judas

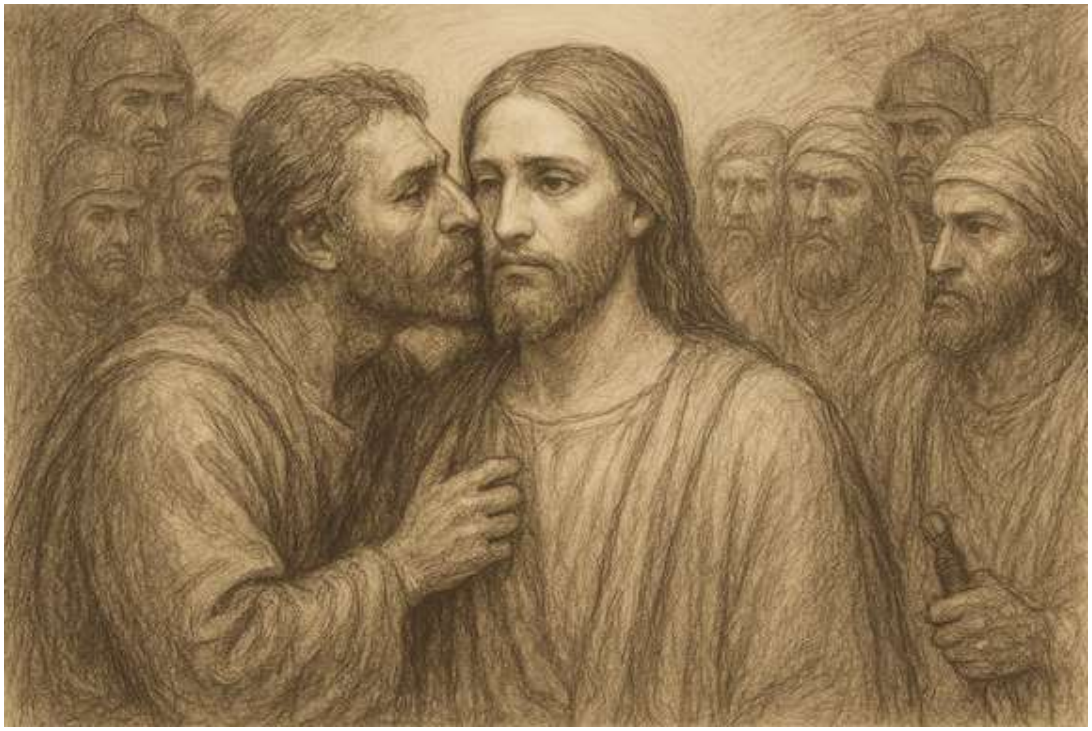

*Die dramatiese en pynlike toneel van **Die Verraad van Christus (Die Soen van Judas)** in die Tuin van Getsemané uitbeeld.*

1. ***Judas (Links):***
    - *Hy leun vorentoe en na regs om Jesus op die wang of nek te soen.*
    - *Sy gesigsuitdrukking is gespanne, met saamgeperste lippe en 'n gespierde kakebeen, wat 'n gevoel van vasberadenheid of innerlike konflik oordra.*
    - *Sy linkerhand gryp Jesus se tuniek by die bors of skouer, wat die verraad 'n fisiese en dringende aspek gee.*
2. ***Jesus (Middel):***
    - *Hy is die sentrale en kalmste figuur. Sy gesigsuitdrukking is van 'n diepgaande, hartseer berusting.*
    - *Sy oë is wyd oop en kyk reguit vorentoe (of effens regs van die kyker), wat 'n gevoel van wete, aanvaarding en kalmte te midde van die verraad oordra.*
    - *Sy liggaamshouding is passief; hy ontvang die soen en die oorgee.*

Agtergrond:

- *Die hooffigure word omring deur 'n digte groep mans wat in die skadu's staan. Hierdie figure verteenwoordig die soldate, tempelwagte en dienaars wat gekom het om Jesus gevange te neem.*
- *Hulle gesigte is ernstig, fronsend en waaksaam; sommige dra helms of kappe en kyk direk na die sentrale aksie, wat die gevoel van dreigende gevaar verhoog.*

Die algehele indruk is een van die pynlike kontras tussen Judas se fisiese daad van intimiteit en sy geestelike daad van verraad, teenoor Jesus se kalm aanvaarding van Sy lot.

Hoofstuk 1: Die Oorsprong van die Verhouding: Keuse en Kennis

Hierdie hoofstuk fokus op die begin van hul verhouding, gedefinieer deur Jesus se soewereine keuse en kennis.

Afdeling	Kernvraag	Bybelverse om te bestudeer	Ons Bespreking
1.1 Die Soewereine Keuse	Waarom het Jesus Judas gekies?	Markus 3:14, 16, 19 (Die roeping van die Twaalf)	Judas se formele insluiting by die dissipelskap.
1.2 Die Identiteit van die Man	Waar het Judas vandaan gekom, en wat sê dit oor hom?	Johannes 6:70–71; 12:4; Matteus 10:4 (Judas se agtergrond/bynaam)	Judas as die man van Keriot (Judeër), die enigste nie-Galileër.
1.3 Die Goddelike Voorkennis	Wat het Jesus van die begin af geweet?	Johannes 6:64; 13:18 (Die Vervulling van die Skrif)	Jesus se absolute wete dat Judas Hom sou verraai, selfs in die keuse.

1.1. Waarom het Jesus Judas gekies?

1. Die Vervulling van die Skrif (Voorsienigheid van God)

Die Bybel dui aan dat Judas se verraad deel was van God se groter plan en dat dit die **Skrif moes vervul** (veral verwysings soos Psalm 41:10 en Sagaria 11:12-13 word aangehaal).

- **Johannes 13:18** sê Jesus: *"Ek praat nie van julle almal nie; Ek weet wie Ek uitgekies het; maar die Skrif moet vervul word: 'Hy wat die brood saam met My eet, het sy hakskeen teen My gelig.'"*
- **Johannes 6:70-71** dui aan dat Jesus van die begin af geweet het wie Hom sou verraai: *"Het Ek nie julle twaalf uitgekies nie? En een van julle is 'n duiwel."*

Vanuit hierdie perspektief het Jesus Judas gekies omdat Hy geweet het dit noodsaaklik was vir die verloop van die verlossingsplan – dat Hy gevange geneem en gekruisig moes word vir die sonde van die wêreld.

2. Judas se Vrye Keuse en Verantwoordelikheid

Alhoewel God se plan die verraad ingesluit het, benadruk die Bybel steeds Judas se **persoonlike verantwoordelikheid** en vrye wil. Judas het die keuse gemaak om:

- **Ontrou te wees:** Hy was 'n dief en het van die groepsbeursie gesteel (Johannes 12:6).
- **Sy eie agenda te volg:** Daar word gespekuleer dat Judas, soos baie in daardie tyd, gedink het Jesus sou 'n aardse, politieke Messias wees wat Israel van die Romeinse oorheersing sou bevry. Toe Jesus dit duidelik maak dat Hy moet sterf en nie 'n aardse revolusie beplan nie, was Judas moontlik **ontnugter** en het hy besluit om sý verwagtinge op 'n ander manier te probeer afdwing of bloot uit selfsugtige motiewe op te tree.
- **Geldgierigheid:** Sy verraad was uiteindelik vir **dertig silwerstukke** (Matteus 26:15).

Jesus het Judas gekies, nie **om** Hom te verraai nie, maar **ten spyte daarvan** dat Hy geweet het wat sou gebeur, sodat Judas vry sou wees om te kies of hy op geloof sou reageer of nie.

3. 'n Voorbeeld vir Alle Tye

Die insluiting van Judas onder die Twaalf dien ook as 'n kragtige les vir alle gelowiges:

- Dit wys dat die genade van Jesus se roeping selfs diegene insluit wat later sal faal.
- Dit beklemtoon dat 'n mens fisies **naby** aan Jesus kan wees ('n dissipel) en steeds 'n gebrek aan ware, innerlike geloof en toewyding ('n dief en verraaier) kan hê.

Kortom, Jesus het Judas gekies omdat dit in lyn was met die **voorsienigheid van God** om die Skrif te vervul, maar terselfdertyd het Judas die **vrye wil** gehad om sy eie hart se begeertes te volg, wat tot die verraad gelei het.

1.2. Waar het Judas vandaan gekom, en wat sê dit oor hom?

Die mees algemene en aanvaarde vertolking van die naam **Iskariot** (Grieks: Iskariotes) is:

- **"'n Man van Keriot"** (*Ish-Kerioth* in Hebreeus).

Keriot was vermoedelik 'n dorp of streek in **Judea**, in die suidelike deel van Israel.

Wat sê dit oor hom?

1. Hy was 'n Judeër, nie 'n Galileër nie:

- Al die ander dissipels wat in die Evangelies genoem word, was mense van **Galilea** (die noordelike streek).
- Judas was waarskynlik die **enigste een** van die Twaalf wat uit die suidelike Judea gekom het, wat Hom 'n *buitestander* onder die ander gemaak het.
- Die Galileërs en Judeërs het kulturele en dialekverskille gehad. Om uit Judea te kom, kon beteken het dat Judas as meer "gesofistikeerd" of nader aan die godsdienstige en politieke magsentrum in Jerusalem beskou is.

2. Die Konneksie met die "Sicarii" (Minder waarskynlik):

- Sommige geleerdes het voorgestel dat "Iskariot" 'n afleiding is van *Sicarius*, wat "dolkman" beteken, en verwys na 'n groep Joodse opstandelinge genaamd die Sicarii (sluipmoordenaars) wat die Romeinse besetting gewelddadig teëgestaan het.
- **Implikasie:** As hy 'n voormalige Sicarius was, sou dit sy aanvanklike motivering verduidelik: Hy sou Jesus gesien het as die politieke, militêre Messias wat die Romeine sou verdryf. Dit sou sy latere ontgogeling verklaar toe Jesus duidelik gemaak het Hy is nie 'n aardse koning nie.
- **Teenargument:** Die meeste geskiedkundiges glo dat die Sicarii eers *na* Jesus se tyd as 'n georganiseerde groep ontstaan het, wat hierdie teorie minder waarskynlik maak.

3. Wat sê die Bybelverse oor sy karakter?

Die Evangelies gebruik sy identiteit hoofsaaklik om sy karakter te definieer, nie sy oorsprong nie.

- **Johannes 6:70–71**

  *"Jesus het hulle geantwoord: 'Het Ek nie julle twaalf uitgesoek nie? En een van julle is 'n duiwel.' Hy het gepraat van **Judas, die seun van Simon Iskariot**; want dit was hy wat Hom sou verraai, een van die twaalf."*

  - Dit koppel sy identiteit direk aan sy uiteindelike daad en Sataniese invloed. Dit identifiseer hom ook as die **seun van Simon Iskariot**, wat verdere agtergrond bied.
- **Johannes 12:4** (en **12:6**):

  *"Maar Judas Iskariot, een van sy dissipels, **die een wat Hom sou verraai**, sê toe... Dit het hy gesê, nie omdat hy vir die armes omgegee het nie, maar omdat hy **'n dief was** en die beursie gehad het en geneem het wat daarin gesit is."*

    - Dit definieer sy innerlike karakter: Hy was 'n **dief** en **geldgierig**, selfs terwyl hy die vertroude posisie as penningmeester van die groep beklee het. Sy hart was op aardse dinge gerig, nie op God se koninkryk nie.
- **Matteus 10:4** (in die lys van dissipels):

  *"Judas Iskariot, **wat Hom ook verraai het**."*

    - Selfs in die lys van die Twaalf word sy rol as verraaier sy definitiewe identiteitskenmerk.

Samevatting

Judas se agtergrond as die **Judeër** onder die Galileërs kon moontlik bygedra het tot 'n gevoel van **distansie** of **anderheid** in die groep, wat sy innerlike, geslote hart (Afdeling 2.2) versterk het.

Die Bybel se belangrikste punt is egter dat sy identiteit as die man van Keriot onlosmaaklik gekoppel is aan sy innerlike korrupsie as die **dief** wat die **Verraaier** geword het. Sy geografiese oorsprong onderskei hom, maar sy **geestelike afkoms** (van Satan, volgens Johannes 6:70) definieer sy lot.

1.3. Wat het Jesus van die begin af geweet?

Jesus se kennis van die begin af was absoluut en omvattend, wat 'n fundamentele element van Sy Godheid en Sy Messiaanse roeping is.

Hier is wat Jesus van die begin af geweet het, gebaseer op die verse wat julle gekies het, en die teologiese implikasies daarvan:

1. Kennis van die Verraaier se Identiteit

Jesus het van die heel begin af geweet **wie** Hom sou verraai.

- **Johannes 6:64:**

  *"Maar daar is party onder julle wat nie glo nie. Want Jesus het van die begin af geweet wie die ongelowiges was en wie Hom sou **verraai**."*

    - **Implikasie:** Hierdie vers vestig die absolute voorkennis van Christus. Hy het nie net geweet *dat* Hy verraai sou word nie, maar spesifiek *deur wie*—selfs toe Hy Judas as een van die Twaalf gekies het. Dit beklemtoon dat Jesus se keuse van Judas nie 'n fout in oordeel was nie, maar 'n **soewereine daad** binne God se plan.

2. Kennis van die Noodsaaklikheid vir die Skrif se Vervulling

Jesus het geweet dat die verraad 'n noodsaaklike stap was om die Ou Testamentiese profesieë oor die Messias se lyding en dood te vervul.

- **Johannes 13:18:**

  *"Ek praat nie van julle almal nie; Ek weet wie Ek uitgekies het; maar die **Skrif moet vervul word**: 'Hy wat die brood saam met My eet, het sy hakskeen teen My gelig.'"* (Verwys na Psalm 41:10, ook in sommige vertalings 41:9).

  - **Implikasie:** Jesus se keuse van Judas word gesien binne die raamwerk van God se verlossingsplan. Judas was die instrument waardeur die Skrif vervul sou word, sodat die offer van Jesus aan die kruis kon plaasvind. Jesus se lyding was **onvermydelik** en **voorspel**, en Hy het dit doelbewus toegelaat.

3. Kennis van Judas se Ware, Innerlike Toestand

Jesus het geweet dat Judas nie net 'n instrument sou wees nie, maar dat hy innerlik alreeds korrup en ongered was, selfs terwyl hy saam met Hom geloop het.

- **Johannes 6:70-71:**

  *"Het Ek nie julle twaalf uitgekies nie? En een van julle is **'n duiwel**."* (Hier verwys "duiwel" na Judas).

  - **Implikasie:** Dit is die mees intense stelling. Jesus het geweet van die begin af dat, ten spyte van die uiterlike teken van dissipelskap (Hy het wonderwerke gesien en gedoen), Judas se hart gesluit was vir Hom en oop vir die invloed van Satan.

Samevatting

Wat Jesus van die begin af geweet het, bevestig Sy **Godheid** en **soewereiniteit**.

Aspek van Kennis	**Fokus**	**Teologiese Punt**
Wie	Judas se identiteit	Bevestig Jesus se alwetendheid (*omniscience*).
Waarom	Vervulling van die Skrif	Toon Jesus se gehoorsaamheid aan die Vader se verlossingsplan.
Wat	Judas se geslote hart	Onderstreep die vrye wil van die mens (Judas) teenoor die soewereiniteit van God.

Hierdie kennis beteken dat **Jesus nooit verbaas was** oor die verraad nie; dit was 'n verwagte en noodsaaklike deel van Sy missie. Hy het Judas gekies en in Sy lewe

toegelaat, wetende dat dit sou lei tot die kruisdood, en uiteindelik tot die oorwinning oor die dood.

Hoofstuk 2: Die Kontras: Teenwoordigheid vs. Gemeenskap

Hierdie hoofstuk ondersoek die sentrale spanning in die verhouding: hulle fisiese nabyheid teenoor hulle geestelike afstand.

Afdeling	Kernvraag	Bybelverse om te bestudeer	Ons Bespreking
2.1 Die Gedeelde Lewe	Hoe was Judas in Jesus se lewe?	Lukas 9:1–6; Matteus 26:20 (Uitstuur in diens, die Laaste Avondmaal)	Judas het deel gehad aan die bediening, die wonderwerke gesien, en die posisie van vertroue gehad.
2.2 Die Geslote Hart	Hoekom was Jesus nie in Judas se lewe nie?	Johannes 12:4–6 (Diefstal en gierigheid)	Judas se motivering was aards en selfsugtig, wat hom gesluit het vir Jesus se transformerende invloed.
2.3 Genadige Waarskuwings	Hoe het Jesus Judas gewaarsku sonder om hom te verneder?	Matteus 26:21–25; Johannes 13:10–11	Jesus se diskrete optrede (sodat die ander nie agterkom nie) en Sy ernstige woorde oor die verraaier.

2.1. Hoe was Judas in Jesus se lewe?

Die Evangelies wys duidelik dat Judas nie 'n buitestander was nie; hy was ten volle geïntegreer in die lewe en werk van Jesus se intieme kring. Hy het al die **voorregte en verantwoordelikhede** van 'n apostel geniet.

Hier is hoe Judas in Jesus se lewe was:

1. Formele Oproep en Posisionele Gelykheid

Judas was deel van die oorspronklike groep wat deur Jesus self gekies en aangestel is.

- **Markus 3:14:** *"Hy het twaalf aangestel om by Hom te wees, en om Hom uit te stuur om te preek..."*
    - **Betekenis:** Judas was een van die **Twaalf**. Die nommer Twaalf het simboliese betekenis gehad (die twaalf stamme van Israel). Sy

insluiting beteken dat hy dieselfde status en doel gehad het as Petrus, Johannes en die ander.

2. Deelname aan die Bediening en Wonderwerke

Judas het Jesus se gesag gedeel toe Hy die dissipels uitgestuur het.

- **Lukas 9:1–2, 6:** *"Hy het die twaalf bymekaar geroep en hulle krag en mag gegee oor al die demone en om siektes te genees. En Hy het hulle uitgestuur om die koninkryk van God te verkondig en om die siekes te genees... En hulle het uitgegaan en van dorp tot dorp gegaan, die evangelie verkondig en oral genesing gebring."*
    - **Betekenis:** Judas het saam met die ander uitgestuur gegaan. Hy het **gepreek**, **demone uitgedryf** en **siekes genees** in Jesus se Naam. Hy het die demonstrasie van God se krag gesien en self daaraan deelgeneem. Hy het dieselfde opdragte, ondervindinge en getuienisse gehad as die getroue dissipels.

3. 'n Posisie van Finansiële Vertroue

Judas het 'n rol van groot vertroue in die groep beklee.

- **Johannes 12:6** (wat hom as 'n dief identifiseer, maar sy posisie bevestig): *"Hy het die **beursie** gehad en geneem wat daarin gesit is."*
    - **Betekenis:** Judas was die **tesourier** of penningmeester van die groep. Hierdie was 'n belangrike en vertroude posisie, wat daarop dui dat Jesus en die ander apostels hom aanvanklik ten volle vertrou het met hul finansiële middele. Dit beklemtoon die mate van sy intieme betrokkenheid.

4. Fisiese Nabyheid en Intimiteit

Judas het altyd fisies naby Jesus verkeer, selfs tot in die finale, mees intieme oomblikke.

- **Matteus 26:20** (Die Laaste Avondmaal): *"Toe dit aand geword het, het Hy saam met die **twaalf** aan tafel gegaan."*
    - **Betekenis:** Judas was teenwoordig by die instelling van die Nagmaal, die mees heilige en simboliese moment van die Nuwe Verbond, wat die ander dissipels as die ware gemeenskap van Jesus sou definieer.
- **Johannes 13:26** (Die stukkie brood): Met die Laaste Avondmaal het Jesus selfs 'n stukkie brood aan Judas gegee.
    - **Betekenis:** In daardie kultuur was dit 'n daad van **eer** en **vriendskap** om 'n stukkie brood aan iemand te gee. Selfs in Sy laaste ure, het Jesus 'n daad van vriendskap en genade teenoor die verraaier getoon.

Samevatting

Judas was in elke opsig – uiterlik – Jesus se gelyke in die groep. Hy was 'n apostel, 'n prediker, 'n wonderwerker en die tesourier. Hierdie uiterlike **teenwoordigheid** (Afdeling 2.1) staan in skerp kontras met sy innerlike toestand, die **geslote hart** (Afdeling 2.2), wat die sentrale spanning van hierdie hoofstuk vorm. Hy het alles gesien en beleef, maar dit het hom nie getransformeer nie.

2.2. Hoekom was Jesus nie in Judas se lewe nie?

Die antwoord lê nie in Jesus se onwilligheid nie, maar in Judas se **innerlike toestand** en **persoonlike keuse**.

1. Judas se Motivering was Aards en Selfsugtig

Judas se hoofmotivering om Jesus te volg, was materieel en persoonlik, nie geestelik nie. Die Evangelie van Johannes gee ons die duidelikste bewys hiervan:

- **Johannes 12:4–6:**

  *"Maar Judas Iskariot, een van sy dissipels, die een wat Hom sou verraai, sê toe: 'Waarom is hierdie salf nie vir driehonderd silwerstukke verkoop en vir die armes gegee nie?' **Dit het hy gesê, nie omdat hy vir die armes omgegee het nie, maar omdat hy 'n dief was** en die beursie gehad het en geneem het wat daarin gesit is."*

  - **Betekenis:** Judas se hart was gefokus op **geld** (*mammon*). Sy kritiek oor die duur salf was 'n skynheilige masker. Sy ware motief was om self voordeel te trek uit die beursie. Sy gierigheid het 'n muur tussen hom en Jesus se ware leer van opoffering en geestelike skatte gebou.

2. Die Keuse om te Ontvang, maar nie te Gee nie

Jesus het Sy hele wese aan Judas gegee—Sy tyd, leringe, liefde, en gesag om te genees en demone uit te dryf. Maar Judas het gekies om slegs te **ontvang** (die voordele van 'n apostel), en nie Sy hart in **antwoord** aan Jesus te gee nie.

- In die meeste van Jesus se leringe, veral in die Bergrede, fokus Hy op **hartshouding**: nederigheid, reinheid, vergifnis, en die opoffering van aardse rykdom vir hemelse skatte.
- **Implikasie:** Judas se aanhoudende diefstal en gierigheid was 'n deurlopende en doelbewuste **verwerping** van Jesus se sentrale onderrig. Hy het toegelaat dat sy eie ambisie en selfsug sy verhouding met God domineer.

3. 'n Geslote Hart teenoor Transformasie

Jesus se teenwoordigheid en genade is altyd beskikbaar, maar dit vereis 'n oop hart vir transformasie. Judas het sy hart verhard.

- **Johannes 13:10–11** (n.a.v. die voetewas):

  "Jesus sê vir hom: 'Hy wat gewas is, het net nodig om sy voete te was; hy is heeltemal rein. En julle is rein, maar nie almal nie.' ***Want Hy het geweet wie Hom sou verraai; daarom het Hy gesê: 'Julle is nie almal rein nie.'***

  - **Betekenis:** Judas het homself uitgesluit van die "reinheid" en die ware gemeenskap wat Jesus gebied het. Hy het gekies om vas te hou aan die duisternis van diefstal en verraad, selfs wanneer hy omring was deur die Lig van die Wêreld. Jesus was dus nie in sy *geestelike* lewe nie, omdat Judas se hart 'n besette gebied vir sy eie donker begeertes gebly het.

Samevatting

Jesus was nie in Judas se lewe nie, omdat **Judas dit nie toegelaat het nie**.

Jesus het alles gegee wat Hy gehad het (roeping, lering, vertroue, genade en waarskuwing), maar Judas het Sy **hart gesluit** deur voortdurende, selfsugtige optrede (gierigheid en diefstal). Die kloof tussen hulle was 'n kloof van **karakter** en **prioriteit** wat deur Judas self geskep is.

2.3. Hoe het Jesus Judas gewaarsku sonder om hom te verneder?

Jesus het Judas meermale gewaarsku, maar dit op 'n manier gedoen wat **Judas die kans gegee het om hom te bekeer**, terwyl dit die ander dissipels beskerm het teen onnodige verwarring of skok.

1. Die Diskrete Aankondiging van die Verraad

Jesus het die feit van die verraad algemeen bekend gemaak, sonder om dadelik die naam te noem, wat Judas 'n kans gegee het om terug te trek.

- **Matteus 26:21–22:**

*"Terwyl hulle geëet het, sê Hy: 'Amen, Ek sê vir julle: **Een van julle sal My verraai.**' Hulle het baie bedroef geword en elkeen van hulle het Hom begin vra: 'Dis tog nie ek nie, Here?'"*

- **Betekenis:** Jesus het die waarskuwing aan almal gerig. Dit het Judas die geleentheid gegee om ongemerk by homself te dink: "Ek sal nie voortgaan nie." Omdat almal hierdie vraag gevra het, was Judas se hartseer of selfs sy vraag nie sigbaar anders as dié van die ander nie.

2. Die Indirekte Identifikasie

Jesus het toe die identiteit van die verraaier op 'n manier aan Petrus en Johannes onthul, maar slegs indirek aan Judas self.

- **Matteus 26:23:**

  *"Hy het geantwoord: 'Hy wat saam met My sy hand in die skottel steek, **dit is Hy** wat My sal verraai.'"*

  - **Betekenis:** Om saam met iemand jou hand in dieselfde gemeenskaplike skottel te steek, was 'n daad van **groot intimiteit en vertroue** in 'n Midde-Oosterse maaltyd. Deur hierdie daad te gebruik as die teken, beklemtoon Jesus die tragiese omvang van die verraad. Hy wys dit subtiel aan diegene wat naby is, sonder om Judas voor die hele groep uit te roep.

3. Die Genadige Gebaar van die Brood

Tydens die Laaste Avondmaal het Jesus 'n diep genadige, maar ook finale, waarskuwing aan Judas gegee.

- **Johannes 13:26:**

  *"Jesus antwoord: 'Dit is die een vir wie Ek die stukkie brood sal gee nadat Ek dit ingedoop het.' Toe Hy dan die stukkie brood ingedoop het, het Hy dit geneem en dit vir **Judas, die seun van Simon Iskariot**, gegee."*

  - **Betekenis:** Soos vroeër genoem, was die gee van 'n sopnat stukkie brood ('n *sop*) 'n teken van **eregas** of **vriendskap**. Hierdie was die laaste, intense daad van liefde en gemeenskap wat Jesus aan Judas gebied het. Dit was Jesus se laaste uitnodiging tot berou: "Ek weet wat jy gaan doen, maar Ek bied jou steeds my vriendskap en genade aan."

4. Die Finale Veroordeling (Die Noodlot)

Uiteindelik het Jesus die lot van die verraaier uitgespreek, wat die erns van die daad beklemtoon.

- **Matteus 26:24:**

  *"Die Seun van die mens gaan wel heen soos dit van Hom geskryf is; maar **wee daardie mens** deur wie die Seun van die mens verraai word. Dit sou vir daardie mens beter gewees het as hy nie gebore was nie."*

  - **Betekenis:** Alhoewel dit 'n algemene en ernstige waarskuwing is, is dit 'n openlike bevestiging dat die verraaier **nie onskuldig is nie**. Dit veroordeel die daad, nie net die persoon nie, maar dit konfrontreer Judas direk met die ewige gevolge van sy keuse, steeds sonder om sy naam voor die groep uit te basuin.

Samevatting

Jesus se waarskuwings was 'n fyn balans tussen:

1. **Liefde en Genade:** Die intieme daad van die brood, wat 'n laaste kans op bekering gebied het.
2. **Kennis en Regverdigheid:** Hy het geweet wie die verraaier was, maar het nie Sy planne in die wiele gery deur hom in die openbaar te verneder nie.
3. **Wysheid en Beskerming:** Hy het die ander getroue dissipels beskerm teen die slegte nuus totdat dit nodig was.

Hy het die deur na genade oopgehou tot op die laaste oomblik.

Hoofstuk 3: Die Klimaks van Verraad: Die Soen en die Oorgee

Hierdie hoofstuk ontleed die finale ure van die verhouding, met fokus op die daad van verraad.

Afdeling	Kernvraag	Bybelverse om te bestudeer	Ons Bespreking
3.1 Jesus se Laaste Aanbod	Die betekenis van die stukkie brood.	Johannes 13:26–27 (Jesus gee die brood)	Jesus se daad van **self-oorgee** teenoor Judas se **gebrek aan oorgawe**.
3.2 Die Intrede van die Bose	Wat was die finale menslike en geestelike	Johannes 13:2; Lukas 22:3 (Satan se	Judas het dit gedoen weens gierigheid en Sataniese oorname,

Afdeling	Kernvraag	Bybelverse om te bestudeer	Ons Bespreking
	motivering vir die daad?	invloed), Matteus 26:14–15 (Die silwer)	afgesien van die profesie.
3.3 Die Antiklimaks van die Soen	Wat beteken Jesus se vraag, "Verraai jy My met 'n soen"?	Lukas 22:47–48; Matteus 26:49	Die afbreek van 'n simbool van **liefde en vriendskap** tot 'n teken van **haat en verraad**.

3.1. Die betekenis van die stukkie brood.

Jesus se aksie om die brood aan Judas te gee, is die klimaks van Sy genade en Sy absolute bewuswees van Sy Goddelike doel, selfs teenoor diegene wat Hom sou verraai.

1. Die Teken van Genade en Identifikasie

Jesus het reeds die verraaier in die teenwoordigheid van almal aangewys deur 'n intieme gebaar, 'n teken van vriendskap in daardie kultuur.

Die Handeling: Die 'Sop'

Die Griekse woord wat gebruik word (of die handeling wat dit beskryf) verwys na die doop van 'n stukkie brood in 'n sous of sousgereg (dikwels 'n sous van wyn, kruie en vrugte). Hierdie stukkie is dan aan iemand gegee.

- **Vriendskap en Eer:** In daardie kultuur was dit 'n daad van **vriendskap, eer en respek** vir die gasheer om 'n stukkie kos direk aan 'n gas te gee. Deur dit aan Judas te gee, het Jesus Homself tot op die laaste oomblik as Judas se Vriend en Gasheer bevestig, ten spyte van Sy voorkennis van die verraad.
- **'n Laaste Uitnodiging tot Berou:** Dit was Jesus se finale, intense, en mees intieme daad van genade aan Judas. Dit was 'n nie-verbale pleidooi: "Ek weet wat jy gaan doen, maar Ek roep jou nou nog as my vriend." Judas kon hierdie oomblik gebruik het om te breek, te bely en om genade te vra.

- **Die Gebaar:**

  *"Jesus antwoord: Dit is dié vir wie Ek die stukkie **brood sal gee nadat Ek dit ingedoop het.** En toe Hy die stukkie brood ingedoop het, het Hy dit geneem en aan Judas Iskáriot, die seun van Simon, gegee."* (Johannes 13:26)

- **Die Betekenis van die Handeling:** In daardie tyd was om 'n stukkie brood met jou hand in 'n gemeenskaplike skottel te doop en dit aan 'n gas te gee, 'n teken van **spesiale eer, vriendskap en gasvryheid**. Deur dit aan Judas te gee, het Jesus:
    - **Sy Liefde Betoon:** Selfs tot op die laaste sekonde het Jesus vir Judas 'n geleentheid vir inkeer en 'n teken van genade gegee.
    - **Homself Oorgegee:** Hierdie aksie simboliseer Jesus wat **Homself aan Judas aanbied**—nie net as 'n stuk brood nie, maar as die Lewensbrood. Jesus gee die verraaier 'n finale, direkte geleentheid vir gemeenskap.

Dit demonstreer die waarheid dat **Jesus Homself onvoorwaardelik aan elkeen aanbied**, insluitend diegene wat reeds 'n donker pad gekies het. **Jesus het Homself aan Judas gegee.**

3.1.2. Die Afwesigheid van Oorgawe (Judas neem die Brood)

Judas het die fisiese stukkie brood geneem, maar in daardie oomblik van diepste aanbod en genade, het sy **hart geweier om oor te gee**. Sy aksie om die brood te neem, was die finale daad van sy verwerping.

Die Ontvangs sonder Omhelsing

Die onmiddellike gevolg van Judas wat die brood geneem het, beklemtoon die tragiese werklikheid van sy onbekeerde hart.

Die Betekenis vir Judas: Verwerping en Sataniese Intrede

Die Bybel wys egter dat Judas hierdie finale, genadige gebaar verwerp het, wat die deur vir die Bose oopgemaak het.

- **Johannes 13:27:**

  *"Nadat Judas die stukkie brood geneem het, het **Satan onmiddellik in hom ingegaan**."*

    - **Betekenis:** Judas se bewuste aanvaarding van die brood – 'n teken van vriendskap – gevolg deur sy keuse om sy plan deur te voer, het die genade finaal verwerp. Die oomblik toe hy die genade geweier het, was die oomblik toe die bose sy hart volledig oorgeneem het. Dit was die kritieke keerpunt waar **Judas se vrye wil** volkome aan sy eie duistere begeertes en Satan se invloed oorgegee is.

- **Satan se Ingang:**

  *"En **ná die stukkie brood het Satan in hom ingegaan.** En Jesus sê vir hom: Wat jy doen, doen dit gou."* (Johannes 13:27)

- **Die Geestelike Werklikheid:**
  - **Judas het dit geneem:** Hy het die fisiese gawe geneem wat Jesus aangebied het. Dit is die bewys van sy **teenwoordigheid** in Jesus se lewe, soos u in die eerste stelling gesê het.
  - **Sonder Oorgawe:** Die oomblik wat hy dit geneem het, was nie 'n oomblik van bekering en 'n verandering van rigting nie. Inteendeel, dit was die finale katalisator vir Satan om totale beheer oor sy wil te neem. Die aanbod van genade is **verwerp**, en die donkerte is **omhels**.

3.1.3. Die Onmiddellike Vertrek en die Donkerte

Judas se onmiddellike vertrek verseël sy lot en simboliseer sy volle onttrekking uit die Lig van Jesus.

Die Betekenis vir Jesus: Self-Oorgee

Hierdie daad in die konteks van die Laaste Avondmaal kontrasteer Jesus se optrede met Judas s'n.

- **Jesus se Vrywillige Offer:** Jesus het die stukkie brood gegee as 'n daad van **liefdevolle oorgawe**. Hy het Homself doelbewus aan die verraaier gegee, wetende dat dit Sy vrylating in die hande van Sy vyande sou beteken.
- **Kontras met Judas se Verraad:** Jesus se daad van **self-oorgee** staan lynreg teenoor Judas se daad van **verraad**. Dit wys hoe liefde en duisternis mekaar op hierdie oomblik gekonfronteer het.

- **Die Vertrek:**

  *"En toe hy die stukkie brood geneem het, het hy dadelik uitgegaan. **En dit was nag.**"* (Johannes 13:30)

- **Die Kontras:** Die sin *"En dit was nag"* is nie net 'n tydsaanduiding nie; dit is 'n kragtige **metafoor vir die geestelike toestand** waarin Judas hom bevind het. Hy het van die Lig (Jesus, wat die ware Lig vir die wêreld is – Johannes 8:12) na die **duisternis** gegaan.

Gevolgtrekking: Jesus het Homself tot op die uiterste aan Judas gegee, deur 'n teer daad van vriendskap en gasvryheid. Maar Judas se hart was so verhard deur gierigheid en ongeloof dat hy die **fisiese brood** kon aanvaar, maar die **geestelike**

Aanbieder verwerp het. **Judas het wel die gawe geneem, maar hy het nie 'n oorgawe gemaak nie.**

Dit illustreer die **vrye wil van die mens** in die aangesig van Goddelike genade: Genade word vrylik aangebied, maar dit vereis 'n gewillige hart om dit in geloof te aanvaar en daaraan oor te gee vir transformasie. Judas het daardie besluit geneem om nie oor te gee nie.

Samevatting

Die stukkie brood was:

- **'n Seël van Noodlot:** Dit het die begin van Jesus se oorgee aan die verlossingsplan ingelui.
- **'n Finale Brug:** Dit was die laaste genadepoort wat Jesus vir Judas oopgehou het.
- **'n Katalisator:** Judas se verwerping daarvan het die finale intrede van Satan in hom veroorsaak, wat die verraad onvermydelik gemaak het.

3.2. Wat was die finale menslike en geestelike motivering vir die daad?

Die Intrede van die Bose, wat die kern van Judas se motivering blootlê. Die finale daad van verraad is gedryf deur 'n tweeledige motivering: 'n **menslike motief** (gierigheid) en 'n **geestelike motief** (Sataniese invloed).

Hierdie samewerking van die menslike en die bose het die daad van verraad moontlik gemaak.

1. Die Menslike Motief: Gierigheid

Die Evangelies identifiseer **geldgierigheid** as die primêre menslike dryfveer vir Judas se optrede. Dit was die prys waarvoor hy sy Meester verkoop het.

- **Matteus 26:14–15 (Die silwer):**

  *"Toe het een van die twaalf, met die naam Judas Iskariot, na die owerpriesters gegaan en gesê: 'Wat wil julle vir my gee, dat ek Hom aan julle kan oorlewer?' En hulle het vir hom **dertig silwerstukke** afgeweeg."*

  - **Betekenis:** Dertig silwerstukke was die prys van 'n slaaf wat volgens die Ou Testament (Eksodus 21:32) toegedien is. Judas se gierigheid was so groot dat hy Jesus se lewe vir 'n skamele, veragtelike prys verruil het. Dit bevestig sy geslote hart (Afdeling 2.2) waar sy waardes aards was.

2. Die Geestelike Motief: Sataniese Oorname

Die geldgierigheid was die haakplek waardeur Satan volle beheer kon neem, wat die daad van verraad verseker het.

- **Lukas 22:3 (Satan se invloed, vroeër in die nag):**

  *"En **Satan het in Judas** met die bynaam Iskariot, wat uit die getal van die twaalf was, **ingegaan**."*

- **Johannes 13:2 (Satan se invloed, vroeër in die nag):**

  *"En toe die maaltyd aan die gang was, en die duiwel reeds in die hart van Judas Iskariot, die seun van Simon, die gedagte gewek het om Hom te **verraai**."*

- **Johannes 13:27 (Satan se Intrede, ná die brood):**

  *"Nadat Judas die stukkie brood geneem het, het **Satan onmiddellik in hom ingegaan**."*

    - **Betekenis:** Die Skrif dui op 'n toenemende geestelike oorname. Satan het eers die **gedagte gewek** in sy hart (13:2), waarna hy heeltemal **ingegaan** het (22:3). Die finale stap (13:27), ná die verwerping van Jesus se laaste genade-aanbod, was die volledige oorgawe en oorname. Dit was Satan wat gewerk het deur Judas se reeds korrupte hart.

3. Die Rol in God se Plan (Afgesien van die Sonde)

Alhoewel Judas se motivering sonde was, het sy daad God se groter plan gedien.

- **Handelinge 2:23:**

  *"Dié Een [Jesus], wat volgens die **vasgestelde raadsbesluit en voorkennis van God oorgelewer is**, het julle geneem en deur die hande van goddelose mense aan die kruis vasgespyker en doodgemaak."*

    - **Betekenis:** Dit is die diepste teologiese punt: Al het Judas uit **sonde** (gierigheid en Sataniese invloed) opgetree, het sy daad God se **vasgestelde raadsbesluit** ten uitvoer gebring. Judas was verantwoordelik vir sy sonde, maar God was soewerein oor die uitkoms daarvan, wat gelei het tot Jesus se opoffering.

Samevatting

Die finale motivering was:

- **Menslik:** Gierigheid vir dertig silwerstukke (Matteus 26:15).
- **Geestelik:** Totale oorgawe aan Satan, wat die daad verhaas en moontlik gemaak het (Johannes 13:27).

3.3. Wat beteken Jesus se vraag, "Verraai jy My met 'n soen"?

Dit is 'n aangrypende en tragiese oomblik, wat die klimaks van die verraad vorm: **Die Antiklimaks van die Soen**.

Jesus se vraag aan Judas, soos opgeteken in **Lukas 22:48**, dra verskeie lae van betekenis wat die uiterste perversie van die verraad blootlê:

Lukas 22:48

*"Maar Jesus sê vir hom: '**Judas, verraai jy die Seun van die mens met 'n soen?**'"*

1. Die Perversie van 'n Simbool van Liefde en Vriendskap

In die Joodse kultuur van daardie tyd was 'n soen op die wang die **standaard teken van vriendskap, respek en groet** tussen Rabbi's en hul dissipels.

- **Verraad deur Liefde:** Judas het 'n daad van intieme liefde en toewyding omskep in die uiterste teenoorgestelde: 'n merker vir die vyand.
- **Betekenis:** Deur 'n soen te gebruik, het Judas die **heiligste daad van gemeenskap** (*Afdeling 2.1*) misbruik om sy Meester in die hande van die dood oor te gee. Dit het die absolute skynheiligheid van Judas se hart geopenbaar (*Afdeling 2.2*).

2. Die Teenstelling: Watter Seun van die Mens?

Jesus se keuse om Homself aan te spreek as die **"Seun van die mens"** is besonder betekenisvol.

- Die "Seun van die mens" is 'n titel wat in die Bybel (veral in Daniël 7) gebruik word om na die **Goddelike, Koning en Regter** te verwys.
- **Betekenis:** Jesus vra eintlik: "Verraai jy My, die Vriend, deur 'n soen, en verraai jy ook terselfdertyd My, die Verlosser en die Koning, deur 'n leuenagtige tegniek?" Dit beklemtoon die kosmiese erns van Judas se sonde teen God.

3. Die Laaste Woord van Genadige Konfrontasie

Hierdie vraag was Jesus se **laaste woorde** aan Judas.

- **Vraag, nie 'n Vloek nie:** Jesus vloek Hom nie, maar stel 'n **retoriese vraag** wat Judas se gewete moes aangegryp het. Dit het Judas weereens die kans gegee om te besef wat hy doen.

- **Betekenis:** Die vraag dien as 'n finale, liefdevolle konfrontasie. Dit is die som van alles wat in Hoofstuk 2 bespreek is: Jesus het Judas liefgehad en Hom gewaarsku, en nou konfronteer Hy Hom met die onbetwisbare bewys van Sy eie optrede. Dit plaas die volle verantwoordelikheid vierkantig op Judas se skouers.

Samevatting

Die soen was nie net 'n teken nie; dit was 'n **simbool van vernietigde vriendskap**.

Element	Judas se Aksie	Jesus se Vraag Beklemtoon
Die Soen	Die misbruik van 'n teken van liefde en respek.	Die uiterste skynheiligheid van die verraad.
Verraai	Die oorgee van die Messias aan die dood.	Die tragiese gevolge vir beide mens en God.
Finale Woord	Die afbreek van alle gemeenskap.	Jesus se finale, genadige oproep tot berou.

Die soen was die mees koue, berekende en skynheilige manier om die verraad te pleeg. Verander Liefde en vrede na haat.

Hoofstuk 4: Die Vrug van die Verhouding: Vervulling en Oordeel

Hierdie hoofstuk handel oor die onmiddellike gevolge van die verraad en die finale teologiese betekenis daarvan.

Afdeling	Kernvraag	Bybelverse om te bestudeer	Ons Bespreking
4.1 Berou sonder Bekering	Wat was Judas se reaksie op sy daad?	Matteus 27:3–5 (Judas se berou en selfmoord); Handelinge 1:18 (Die lot van die bloedgrond)	Die verskil tussen wroeging (*berou*) en ware ommekeer (*bekering*).
4.2 Oordeel en Vervanging	Wat het met sy plek in die Twaalf gebeur?	Handelinge 1:16–26 (Die verkiesing van Matthías)	Die noodsaaklikheid om die getal van die Twaalf te herstel na Judas se verlies.
4.3 Die Finale Voltrekking	Hoe het Judas se sonde Jesus se werk beëindig?	Handelinge 2:23; Hebreërs 1:3; 1 Petrus 3:18	Judas as die noodsaaklike katalisator om Jesus se aardse bediening af te handel en tot **verhoging** aan die regterhand van God te lei.

4.1. Wat was Judas se reaksie op sy daad?

Berou sonder Bekering. Judas se reaksie op sy daad is een van die mees tragiese verhale in die Bybel, en dit onthul die kritieke verskil tussen *berou* (wroeging) en *bekering* (ware ommekeer).

Die primêre bron vir Judas se reaksie is Matteus, met 'n addisionele noot in Handelinge.

1. Wroeging en Berou (Matteus 27:3–4)

Judas het onmiddellik en intens spyt gevoel oor wat hy gedoen het.

- **Matteus 27:3–4 (Judas se berou):**

  *"Toe Judas, wat Hom verraai het, sien dat Hy veroordeel is, het hy **berou gekry** en die dertig silwerstukke na die owerpriesters en die ouderlinge teruggebring en gesê: 'Ek het gesondig deur **onskuldige bloed** te verraai.'"*

- **Betekenis van Berou:**
  - **Erkenning van Sonde:** Hy het die daad as 'n sonde beskou (*"Ek het gesondig"*).
  - **Erkenning van Jesus se Onskuld:** Hy het erken dat hy **onskuldige bloed** verraai het. Dit bevestig Jesus se onskuld en die boosheid van sy eie daad.
  - **Poging tot Regstelling:** Hy het probeer om sy sonde ongedaan te maak deur die geld terug te gee.
- **Die Tekortkoming:** Sy berou was egter slegs **wroeging** (sleg voel oor die *gevolge* van sy sonde) en nie ware **bekering** nie (wat 'n draai weg van die sonde en 'n draai na God behels). Hy het nie na Jesus gegaan om vergifnis te vra nie, maar het na die *owerpriesters* gegaan.

2. Selfmoord en die Verwerping van Genade (Matteus 27:5)

Die uiteinde van sy berou sonder bekering was selfvernietiging.

- **Matteus 27:5 (Selfmoord):**

  *"Maar hulle het gesê: 'Wat help dit ons? Jy moet self sien!' En hy het die silwerstukke in die tempel ingewerp, weggestap en **homself gaan ophang**."*

- **Betekenis:** Judas het homself uitgesluit van die verlossing wat Jesus besig was om vir hom en die hele wêreld te bewerk. Hy het **hopeloosheid**

gekies. Sy optrede staan in skerp kontras met Petrus, wat Jesus ook verloën het, maar daarna **berou gehad het wat tot bekering gelei het** en sy herstel gevind het. Judas se berou het gelei tot die dood, nie tot die lewe nie.

3. Die Lot van die Bloedgrond

Die geld wat Judas teruggebring het, het 'n ironiese uitkoms gehad.

- **Matteus 27:6–8:** Die priesters het die geld gebruik om die **Pottebakker se Land** te koop as 'n begraafplaas vir vreemdelinge, en dit is die **Bloedgrond** genoem.
- **Handelinge 1:18 (Die lot van die Bloedgrond – deur Petrus vertel):**

  "Hy het toe met die beloning vir sy ongeregtigheid 'n stuk grond gekoop; en hy het op sy kop neergestort, middeldeur gebars en al sy ingewande het uitgestort."

  - **Betekenis:** Die Bloedgrond (Akeldama) is die finale simbool van Judas se verraad. Sy selfmoord en die lot van die geld het albei die vervulling van die profesie (Sagaria 11:12-13) bewerkstellig, wat wys dat selfs die verraaier se desperate laaste dade binne God se soewereiniteit geval het.

Samevatting

Judas se reaksie was **verpletterende wroeging** (wat die pyn en werklikheid van sy daad bewys het), maar nie **transformatoriese bekering** nie. Hy het onskuldige bloed verraai en in reaksie sy eie lewe geneem, en daardeur sy plek as een van die Twaalf verloor.

4.2. Wat het met sy plek in die Twaalf gebeur?

Oordeel en Vervanging – die noodsaaklike teologiese en historiese opvolg van Judas se dood. Dit wys hoe die oorblywende dissipels die vakature hanteer het.

1. Die Noodsaaklikheid van Vervanging

Die ander dissipels, onder leiding van Petrus, het gevoel dit was absoluut noodsaaklik om die getal van die Twaalf te herstel, lank voordat die Heilige Gees met Pinkster uitgestort is.

- **Handelinge 1:16–17 (Petrus se redenasie):**

  *"Broers, hierdie Skrif moes vervul word wat die Heilige Gees deur die mond van Dawid tevore gespreek het oor **Judas**, wat die gids geword het*

vir hulle wat Jesus gevange geneem het... Want hy is by ons getel en het deel gekry aan hierdie bediening."

- **Betekenis:** Petrus beklemtoon dat Judas se verraad die vervulling van die Skrif (veral Ps. 69:26 en 109:8) bewerkstellig het, maar dat sy plek in die bediening nou vakant was en herstel moes word om die Skrif ook in die toekoms te vervul. Die **Twaalf** was meer as net 'n groep mense; dit was 'n simbool van die **herstel van die twaalf stamme van Israel** onder die Messias.

2. Die Kriteria vir die Nuwe Apostel

Die vervanging moes aan spesifieke, streng kriteria voldoen om as 'n ware **getuie van die Opstanding** te dien.

- **Handelinge 1:21–22 (Die kriteria vir keuse):**

  *"Daarom moet een van die manne wat saam met ons gegaan het in al die tyd toe die Here Jesus in en uit by ons gegaan het, **beginnende van die doop van Johannes tot op die dag dat Hy van ons opgeneem is**, een van hulle saam met ons 'n **getuie van Sy opstanding** word."*

  - **Betekenis:** Die nuwe apostel moes 'n ooggetuie wees van **Jesus se hele aardse bediening**, van die begin tot die einde (die Hemelvaart). Dit was noodsaaklik om die kontinuïteit en gesag van die apostoliese getuienis te verseker.

3. Die Proses en die Resultaat

Twee manne wat aan die kriteria voldoen het, is voorgestel: Josef (Bynaam Barsabbas) en Matthías.

- **Handelinge 1:24–26 (Gebed en loting):**

  *"Hulle het toe gebid en gesê: 'U, Here, wat die harte van almal ken, toon aan wie van hierdie twee U uitverkies het om die plek in hierdie bediening en apostelskap, waarvan Judas afvallig geword het om na sy eie plek te gaan, in te neem.' En hulle het **geloot**, en die lot het op **Matthías** geval; en hy is by die elf apostels gevoeg."*

  - **Betekenis:** Hulle het die Here (wat die harte ken) gevra om die keuse te maak, en die loting (wat in daardie era as 'n geldige manier beskou is om God se wil vas te stel) het bevestig dat **Matthías** Judas se plek moes inneem. Sodoende is die simboliese getal en die historiese getuienis van die Twaalf herstel voordat die Nuwe Testamentiese bedeling volkome met Pinkster begin het.

Samevatting

Judas se plek in die Twaalf het vakant geword deur **oordeel** (Hy het "na sy eie plek" gegaan – sy selfvernietiging), maar is deur **soewereine ingryping** (loting en gebed) herstel toe **Matthías** as die 12de apostel gekies is. Dit was 'n noodsaaklike stap vir die herstel van die Goddelike plan en die gesag van die vroeë kerk.

4.3. Hoe het Judas se sonde Jesus se werk beëindig?

Die Finale Voltrekking – die klimaks van die hele studie. Hierdie vraag ondersoek hoe die daad van verraad, wat deur menslike sonde gemotiveer is, uiteindelik as 'n **noodsaaklike katalisator** gedien het om God se verlossingsplan te voltrek.

Judas se sonde (verraad) het Jesus se werk op aarde beëindig deur as die menslike sneller vir die kruisiging op te tree, wat die Goddelike en noodsaaklike poort was tot Sy opstanding en verhoging.

Judas se sonde het nie Jesus se werk **vernietig** nie, maar dit het Sy aardse bediening beëindig en Sy werk as Hoëpriester en Verlosser **voltooi** en **gevestig**.

Judas se optrede het dus nie **teen** God se wil gewerk nie, maar dit **vervul** in 'n daad van sonde.

---

1. Die Sonde as die Sneller (Menslike Vlak - Die Noodsaaklike Oorlewering vir die Kruis)

Judas se verraad was die **praktiese katalisator** wat die gebeure van die Passie (lyding) aan die gang gesit het, en sodoende Jesus se tydelike aardse bediening tot 'n einde gebring het.

- **Vrywillige Oorgawe:** Judas het Jesus se lokasie bekend gemaak en Hom deur 'n vooraf gereëlde teken (die soen) geïdentifiseer. Hierdie daad het verseker dat Jesus deur die Joodse en Romeinse owerhede **gevange geneem** is (Matthéüs 26:47-50).

Judas se optrede was die direkte aksie wat Jesus in die hande van die Romeinse en Joodse owerhede oorgelewer het, wat die kruisiging moontlik gemaak het.

- **Handelinge 2:23:**

  *"Dié Een [Jesus], wat volgens die **vasgestelde raadsbesluit en voorkennis van God oorgelewer is**, het julle geneem en deur die hande van goddelose mense aan die kruis vasgespyker en doodgemaak."*

- **Betekenis:** Judas het die fisiese daad van "oorlewering" (*paradidōmi*) verrig, maar dit was binne die **"vasgestelde raadsbesluit"** van God. Judas se sonde was die instrument wat die lyding en dood van Christus ingelui het, wat noodsaaklik was vir die redding van die mens. Sonder die verraad kon die gevangeneming nie op God se vasgestelde tyd plaasgevind het nie.

- **Die Noodsaaklike Daad:** Sonder Judas se aktiewe verraad en diens as informant, sou die vyande van Jesus moontlik gewag het, of die gevangeneming sou nie so vinnig en diskreet geskied het nie. Judas het dus die **tydlyn versnel** en verseker dat die mees kritieke oomblik in die geskiedenis kon plaasvind.

---

2. Die Beëindiging van die Aardse Bedieining (Die Kruis)

Die verraad het direk gelei tot die kruisiging, wat die doel van Jesus se aardse sending was.

- **Die Hoofdoel:** Jesus se werk op aarde was nie net om te preek en te genees nie, maar om die finale en volmaakte offer vir sonde te wees (Markus 10:45).
- **Die Voltrekking:** Die dood aan die kruis was die **enigste manier** om hierdie sending te voltooi. Deur sy sonde het Judas die *middel* verskaf waardeur God Sy soewereine plan voltrek het.

  *"Want ook die Seun van die mens het nie gekom om gedien te word nie, maar om te dien en **sy lewe te gee as 'n losprys vir baie**."* (Markus 10:45)

Judas se verraad het die gordyn laat sak op Jesus se aardse bediening, wat Hom in staat gestel het om Sy werk as die perfekte offer te voltooi.

- **Hebreërs 1:3:**

  *"Nadat Hy deur Homself die **reiniging van ons sondes bewerk het**, het Hy gaan sit aan die regterhand van die Majesteit in die hoë hemel."*

- **1 Petrus 3:18:**

  *"Want ook Christus het een maal vir die sondes gely, die Regverdige vir die onregverdiges, **sodat Hy ons na God kan bring**, nadat Hy na die vlees doodgemaak is, maar lewend gemaak is na die Gees."*

  - **Betekenis:** Jesus se werk op aarde was die vestiging van die Koninkryk en die onderrig van die dissipels; Sy finale en belangrikste werk was die **versoeningsdood**. Judas se optrede het hierdie laaste, volbringende fase afgedwing. Dit het Jesus in staat gestel om die reiniging van sonde **een maal vir altyd** te bewerk, Sy opstanding te

verseker, en Sy finale taak as Hoëpriester en Koning by die Vader te begin.

---

3. Die Verhoging en Hemelse Werk (Goddelike Vrug)

Die beëindiging van Jesus se aardse werk deur Judas se sonde het gelei tot Sy **verhoging** en die begin van Sy **nuwe bediening** as Hoëpriester en Koning.

- **Die Onvermydelike Roete:** Die kruisiging en opstanding was die roete na die hemelvaart. Judas se verraad het daardie roete vasgelê.

  *"Hierdie Jesus het God **opgewek**, waarvan ons almal getuies is. Nadat Hy dan deur die regterhand van God verhoog is..."* (Handelinge 2:32-33)

- **Die Nuwe Posisie:** Deur te sterf, het Jesus die reiniging van sonde bewerkstellig, en kon Hy na die Vader terugkeer.

  *"Nadat Hy die reiniging van ons sondes deur Homself bewerkstellig het, **het Hy gaan sit aan die regterhand van die Majesteit in die hoogte**."* (Hebreërs 1:3)

Die einde van Jesus se aardse bediening deur die verraad en kruisiging het gelei tot Sy uiteindelike verhoging.

- **Filippense 2:8–9:**

  *"Hy het Homself verneder deur gehoorsaam te word tot die dood toe, ja, die dood aan die kruis. **Daarom het God Hom ook uitermate verhoog** en Hom 'n Naam gegee wat bo elke naam is."*

  - **Betekenis:** Die pad van vernedering (wat met die verraad begin het) was die direkte pad na verhoging. Judas se sonde het dus onbedoeld bygedra tot die vestiging van Jesus se **universele heerskappy** en Sy ewige posisie aan die regterhand van God.

Judas se sonde het dus **nie** God se plan *frustreer* nie; dit het dit **gefinaliseer**. Dit is 'n perfekte voorbeeld van hoe God die slegte en sondige dade van die mens gebruik om Sy goeie, verlossende doel te bereik, net soos u gesien het in die geval van Josef se broers (Génesis 50:20). Die beëindiging van Jesus se aardse werk was die **begin** van Sy hemelse heerskappy.

Samevatting

Judas se sonde het Jesus se aardse bediening **afgesluit**, maar dit was slegs sodat Sy **verlossingswerk** voltooi kon word.

Judas was die **donker katalisator** wat die Skrif vervul het en die weg gebaan het vir Jesus se dood, opstanding en verhoging – die ware grondslag van die Christelike geloof. Sonder Judas se daad, hoe sondig ook al, sou die noodsaaklike offer nie op God se tyd voltrek kon word nie.

---

5. Soewereiniteit bo Sonde

Die tragiese verhouding tussen Jesus en Judas Iskariot, wat eindig met die verraad, is diepgaende bewys dat **die mens se optrede God se doel en beplanning nie kan verander of skade kan berokken nie.**

Alhoewel Judas se keuse om Jesus vir dertig silwerstukke te verraai die uiterste daad van menslike vrye wil en sonde was, het dit slegs gedien om God se vasgestelde plan te voltrek. Soos Petrus later verduidelik het, is Jesus oorgelewer *"volgens die **vasgestelde raadsbesluit en voorkennis van God**"* (**Handelinge 2:23**). Dit beteken **God is nie oor die persoon verlee of afhanklik nie.** Judas was die instrument wat nodig was, maar sy motivering was sy eie; God was soewerein oor die uitkoms.

Wanneer 'n mens vir God **nee sê** – soos Judas gedoen het deur sy hart vir gierigheid en Satan toe te maak (**Johannes 13:27**) – kan Hy heel eenvoudig en kragtig **iemand anders gebruik**. Judas se plek is onmiddellik vervang deur Matthías om die getal van die Twaalf te herstel (**Handelinge 1:24-26**). God het altyd 'n plan B, of eerder, Sy oorspronklike plan wat deur ander instrumente volvoer word.

Diegene wat God egter **wil gebruik**, sal weet dat daar geen ontkoming is as Sy wil moet geskied nie. Soos die profeet Jona, wat probeer weghardloop het van God se roeping, sal diegene wat vir die Here probeer ontvlug, vind dat God selfs die natuurwette beheer om Sy wil te voltrek. God se doel is so onwrikbaar dat selfs in opstandigheid, *"Hy 'n groot vis beskik het om Jona in te sluk"* (**Jona 1:17**).

Die boodskap van Judas se verraad en Jona se roeping is dieselfde: **God se plan sal slaag.** Sy soewereiniteit is die finale, ononderhandelbare werklikheid van die heelal, en Hy sal altyd 'n weg vind om Sy verlossingsdoel te bereik, ongeag die mens se gehoorsaamheid of opstandigheid.